

Hanna Batorowska

„Komputer w bibliotece szkolnej* – snobizm czy konieczność?”

Dylemat „Komputer w bibliotece szkolnej snobizm czy konieczność?” był myślą przewodnią seminarium naukowego, które odbyło się 8 maja 1997 roku w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie. Zorganizowali je studenci z Koła Naukowego „Bibliolog” działającego przy Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informatyki Instytutu Filologii Polskiej WSP. Obradom przewodniczyła prof. dr hab. Wacława Szelińska, honorowy członek Koła.

Temat, który zafascynował organizatorów spotkania, ze względu na swoją aktualność wzbudził zainteresowanie nie tylko wśród studentów, ale też wśród kadry naukowo-dydaktycznej. Wcześniej, bo w listopadzie 1996 roku podobny temat, związany z wykorzystaniem technologii komputerowych w działalności informacyjno-dydaktycznej biblioteki szkolnej poruszany był na Ogólnopolskiej Konferencji nt. „Nauczyciel-bibliotekarz – przygotowanie do zawodu”¹. Również na Ogólnopolskiej Konferencji SBP, która odbyła się w Jachrance w 1995 roku wiele miejsca poświęcono przygotowaniu bibliotekarzy do komputeryzacji bibliotek szkolnych². Zagadnienia te są przedmiotem referatów prezentowanych na corocznych konferencjach „Informatyka w szkole”³.

Tym razem o konieczności zmiany form i metod pracy biblioteki szkolnej wypowiadali się nie naukowcy, dydaktycy czy pracownicy bibliotek lecz studenci

* Seminarium naukowe zorganizowane przez Koło Naukowe „Bibliolog”.

¹ Ogólnopolska konferencja nt. *Nauczyciel-bibliotekarz – przygotowanie do zawodu*. Kraków, 7–8 listopada 1996 r. Konferencja zorganizowana przez Centralny Ośrodek Metodyczny Studiów Naukowych i Katedrę Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej IFP WSP w Krakowie.

² II Forum SBP '95 nt. *Kształcenie bibliotekarzy dla przyszłości*. Ogólnopolska konferencja SBP. Jachranka k. Warszawy, 22–24 października 1995 r.

³ Konferencja *Informatyka w Szkole* organizowana przez Instytut Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego, Ministerstwo Edukacji Narodowej i jedną z uczelni krajowych, np. Toruń, 21–24 września 1994, Kielce, 13–16 września 1995 r., Lublin, 11–14 września 1996 r.

bibliotekoznawstwa, którzy po studiach pragnęliby podjąć pracę w szkolnych multimedialnych centrach informacji.

Przedstawiono następujące referaty:

1. Michał Rogoż: *Komputer w bibliotece szkolnej jako narzędzie informacji i edukacji*;

2. Katarzyna Dankiewicz: *Internet a jakość informacji*;

3. Małgorzata Wawrykiewicz: *Zagraniczne biblioteki szkolne jako centra informacji*;

4. Rafał Kucharzyk: *Kryteria doboru sprzętu komputerowego dla biblioteki szkolnej*.

Studenci szczególną uwagę zwrócili na możliwości i znaczenie powszechnego stosowania komputerów w dydaktycznej działalności biblioteki szkolnej, wyraźnie przeciwstawiając się tendencji używania ich wyłącznie do opracowywania zbiorów. Specyfika pracy w bibliotece szkolnej wymaga od zatrudnionego w niej nauczyciela, aby stawał się ekspertem od spraw informacji, samokształcenia i higieny pracy umysłowej, a w trakcie zajęć z uczniami i nauczycielami – przewodnikiem i doradcą w wykorzystywaniu nowoczesnych technologii informacyjnych w dydaktyce. Od wielu lat standardy amerykańskie przewidują w tych placówkach co najmniej jeden etat dla takiego właśnie specjalisty, określanego terminem *media specialist*.

Jak wynikało z przedstawionych referatów, studenci lansują model biblioteki szkolnej, w której przebieg pracy ucznia podporządkowany byłby szybkiemu zdobywaniu wiedzy. Podobnie jak w schol library media center (LMC) duże znaczenie przypisują kształceniu wśród uczniów umiejętności wyszukiwania informacji, zdobywania danych bibliograficznych, sporządzania syntez, wyciągów, notatek z książek, czasopism, analizy cytowań.

Przedstawiono też kontrast, jaki istnieje pomiędzy bibliotekami szkolnymi w Danii, uważanymi jako wzorcowe dla wielu krajów a bibliotekami w Rosji w okresie przemian.

Bardzo interesujący był także referat, w którym omówiono parametry sprzętu komputerowego przeznaczonego dla bibliotek szkolnych, zwracając uwagę na jego ceny i możliwości zakupu przez szkoły dysponujące niewielkim funduszem na ten cel. Ponadto wskazano programy edukacyjne, które na takim sprzęcie mogłyby być wykorzystywane w bibliotece.

Po przerwie kontynuowano seminarium naukowe w pracowni komputerowej Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Zademonstrowano możliwości informacyjnego i edukacyjnego wykorzystania komputerów w bibliotece szkolnej. Przedstawiono m.in. programy edukacyjne do nauki języka angielskiego, do nauki pisania na komputerze dziesięciopalcową metodą bezwzrokową itp. Zademonstrowano także możliwości Internetu, głównie do prowadzenia badań nad tekstami rękopiśmiennymi, studiami nad starą książką, przeglądaniem zbiorów bibliotek itp.

Dwuczęściowe seminarium naukowe poświęcone komputerom w bibliotece szkolnej zakończyła dyskusja, w której wzięli udział m.in. prof. dr hab. Jerzy Jarowiecki, prof. dr hab. Wacława Szelińska, dr hab. Maria Konopka, dr Maria Jazowska, dr Józef Zając, dr Jerzy Ossowski i inni. Podkreślono dobre przygotowanie spotkania oczekując ze strony studentów kolejnych wystąpień, tym razem na szerszym forum.